

NETOP *nyt*

netværk for oplysning

TEMA: Hjerne og hjerte

Mayavævere på besøg i Danmark

Rejsende i demokrati

Fra nordvest til øst

Folkeoplysning er sundt

Det har længe været en udbredt opfattelse blandt folkeoplysere, at folkeoplysning er sund. Sundt for hjerne og hjerte, for krop og for sjæl.

Nu kan hjerneforskere vise, at der også er videnskabeligt belæg for at tro, at det forholder sig sådan. I nærværende blad redegør Ann-Elisabeth Knudsen for det forhold, at børns indlæring bedst sker gennem kropslig og kreativ aktivitet og gennem musisk udfoldelse. Stort set de ting, som myndighederne er parate til at spare væk i forsøget på at få bedre karakterer i den næste Pisa undersøgelse. Og det er jo trist.

Men det ændrer ikke ved, at kreative aktiviteter er sunde. Og dermed er der belæg for også at sige, at folkeoplysningens aktiviteter er sunde. Også for børns indlæring.

Folkeoplysning i regi af aftenskolerne er i lovmæssig forstand defineret til at være aktiviteter for voksne. Men på spørgsmålet om de resultater, der viser sig for børn også gælder for voksne, er Ann-Elisabeth Knudsens svar: Ja. Det gør de.

De netværk eller forbindelser, som kreative udfoldelser skaber under børns opvækst, skal senere hen holdes ved lige. De neurale

netværk i hjernen skal udbygges og vedligeholdes gennem hele livet, selvom der ikke bliver lavet nye hjerneceller, når man er udvokset.

Ann-Elisabeth Knudsen kalder det at spare op til vores gamle dage.

Der burde derfor være god grund til at støtte op om folkeoplysningen, og de mangeartede kreative aktiviteter, der foregår i aftenskolen. De holder deltagerne ved lige.

Og derfor er det glædeligt, at indenrigs- og sundhedsministeren iværksætter kampagnen 'Gang i Danmark' for at få danskerne til at motionere, som også er omtalt her i bladet. Nu ser vi så blot frem til, at der kommer kampagner, der sætter gang i de andre – vigtige – aktiviteter som husflid, musik og anden kreativ udfoldelse.

Og indtil politikerne finder ud af, at der også er økonomi i at sikre befolkningens mentale sundhed, så må vi folkeoplysere hjælpe videnskabsfolkene med at bringe budskabet frem i offentligheden: Kreativitet er sundt – folkeoplysning er sundt.

Bernhard Trier Frederiksen
sekretariatsleder

Folkeoplysning er sundt.....	2
Mayavævere på besøg i Danmark	3
Hjerne og hjerte i et godt børneliv	4
Gang i Danmark	6
Rejsende i demokrati.....	8
Fra nordvest til øst.....	10
Informationer	12
Kalender	12

INDHOLD:

MEDLEMSBLAD FOR:

NETOP

Gammel Kongevej 39G, 1.
1610 København V
Telefon 33 93 00 96
Fax 33 33 00 96

NETOP

Tyrebakken 11
5300 Kerteminde
Telefon 63 32 20 96
Fax 63 32 20 97

www.netoplysning.dk
info@netoplysning.dk

Redaktion:

Bernhard Trier Frederiksen, ansvarshavende
Martin Hansen, redaktør

Redaktionsudvalg:

Eva Nielsen, Dansk Husflid, Lømvig
Henriette C. Andersen
Ib Solvang, Kerteminde Husflid

Layout:

Anna Marie Møller, Graphic Care
Martin Hansen

NETOPnyt udsendes til NETOPs styrelse samt til skoleledere og bestyrelser i NETOPs lokalforeninger. Desuden sendes bladet til NETOPs kollektive medlemmer (Dansk Husflid og Det radikale Venstre), samarbejdspartnere, og personer med tilknytning til folkeoplysningen.

NETOPnyt skal:

informere om NETOP og netværkets aktiviteter og om folkeoplysningen generelt; skabe debat om folkeoplysningen og de dertil knyttede fag, metoder og holdninger; inspirere til nye aktiviteter og udvikling af gamle; være forum for idéudveksling; anmelde nyt relevant materiale til brug i folkeoplysningen; være et kulturorgan og fortælle om de forskellige lokalforeninger i NETOP.

Alle kan indsende relevante indlæg. Redaktionen forbeholder sig ret til eventuelt at forkorte uopforderede indlæg. De synspunkter, der udtrykkes i bladet, er ikke nødvendigvis NETOPs synspunkter. Eftertryk er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Tryk: Øko-Tryk

Oplag: 2000 eks. 8 gange om året.

Næste deadline: 13. november 2006

Forsiden: Det er efterhånden almen viden, at terperi alene ikke er nok, når man skal lære. Musik, håndarbejde og bevægelse er med til at skærpe hjernens evne til at tilegne ny lærdom. (Foto: Jørn Kildall © foto-arkiv.dk)

ISSN 1603-6166

Mayavævere på besøg i Danmark

AF VIBEKE RECHNAGEL *Bornholms Vævekreds*

Bornholms Vævekreds får to dygtige mayavævere, ægteparret Maria Isabel Xicay og Roberto Lopez, på besøg fra Guatemala. Det skal rejse rundt i Danmark til næste efterår og vise deres kunnen.

Efter en artikel i Stoftryk & Væverlaugets blad Rapporter i 2000 om en tekstilrejse til Guatemala med indbyggede vævekurser hos mayaindianerne, blev jeg inspireret til at tage med på denne tur. Oplevelsen blev en overraskelse. Det var en fantastisk oplevelse at væve hos mayaerne i seks dage fra morgen til aften og at se deres egne vævede tekstiler og lære om deres vævekultur.

Det er både kvinder og mænd, der væver i denne kultur, og håndværket går tit i arv til børnene i familien. Der fremstilles både beklædnings- og andre brugstekstiler. Der væves med garnmaterialer i bomuld/silke blandet, bomuld og silke hver for sig og uld alt efter, hvilket område i landet det foregår. Ikatvævning er meget brugt, og mayaernes specielle mønsterteknikker væves i de farvestrålende tekstiler.

Det er meget almindeligt at væve på lændevæv i baner af maksimum 40 cm bredde til kvinders bluser (huipil).

Besøg fra Guatemala

I september 2007 har vi inviteret væverne Maria Isabel Xicay og

Roberto Lopez til Danmark. Her på Bornholm skal de undervise i lændevævning på et 2-dages kursus. Desuden holder vi en foredragsaften med lysbilleder og udstilling med Maria Isabel og Robertos egne vævninger og med mayatekstiler taget med hjem fra rejsen til Guatemala.

Rundtur i Danmark

Foruden disse aktiviteter på Bornholm vil vi arrangere en tur rundt i Danmark til de vævekredse og andre foreninger, der har interesse i et kursus i lændevævning og/eller en foredragsaften med væverne Maria Isabel og Roberto.

De steder, hvor vi er inviteret, vil vi ligeledes opstille en udstilling med Maria Isabel og Robertos medbragte tekstiler og med tekstiler, vi har hjembragt fra rejsen. De vil så fortælle om anvendelse af de disse tekstiler.

Vi er to der følger dem rundt i landet: Kirsten Hjelt, tilknyttet International Kontakt (IK), der havde arrangeret rejsen i juli 2001 og jeg, Vibeke Rechnagel, bestyrelsesmedlem af Bornholms Vævekreds. Kirsten deltager som spansktalende og jeg som formidler af væveudtryk. Vi glæder

os meget til at kunne vise hvor fine vævninger, der udføres af mayaerne i Guatemala. Aktiviteterne vil foregå i september og halvdelen af oktober 2007.

Vær med

Programmet er ikke endeligt lagt fast, så hvis nogen af NETOPs foreninger er interesseret i besøg af de to sydamerikanske vævere, kan man kontakte Vibeke Rechnagel. Desuden er det også muligt at deltage i nogle af de planlagte kurser. Interesserede kan rekvirere en lille folder hos: Vibeke Rechnagel, Strandvejen 13, 3700 Rønne, e-mail: vibeke.rechnagel@12move.dk

De to vævere fra Guatemala vil demonstrere deres kunnen på lændevæv. Foto: Vibeke Rechnagel

Hjerne og hjerte i et godt børneliv

AF ANN-ELISABETH KNUDSEN *Lektor og cand.mag. i dansk og psykologi*

Musik, formning, billedkunst, bevægelse, sløjd og så videre er meget vigtigt for børns indlæring af boglige fag. Det fortæller hjerneforskeren Ann-Elisabeth Knudsen her om. Og børn er jo en slags mennesker, så det gælder altså i høj grad også for voksne.

Ann-Elisabeth Knudsen

Hver gang OECD gennemfører nye test af folkeskolebørns kompetencer genstarter den gamle debat i Danmark. Bør danske børn ikke starte tidligere i skolen? Bør vi ikke målrette aktiviteterne i børnehaverne, så børn bliver mere skoleparate? Når nu flere andre lande har tidligere skolestart, bliver danske børn så lige så kompetente, når de tilbringer et år længere i daginstitutionen? Og så videre.

PISA – og det væsentlige

Set med en hjerneforskers øjne har den politiske angst for ikke at 'score' højt nok i den næste PISA undersøgelse, fjernet fokus fra det, som er vores væsentligste forpligtelse, både som forældre og professionelt voksne – at give børn og unge et godt, trygt, indholdsrigt og lærerigt børneliv! Set i det perspektiv bliver det uundgåeligt også at undersøge børns hjernemæssige udvikling og potentiale for læring. Hvad kan vi forvente af børn hvornår? Hvornår er hjerner modne nok til at sidde stille, lytte og lære gennem mange timer i et klasserum? Og endelig – hvad er sammenhængen mellem hjerne, læring og motorik?

Med andre ord, hvad kan den nyeste hjerneforskning bidrage med om børns potentialer for læring og opfattelsesevne?

Analog og digital tænkning

Et af de områder, der i adskillige årtier har været veldokumenteret inden for forskningen, handler om, hvordan hjernen modnes. Således er der for eksempel ingen tvivl om, at højre hjernehalvdel er tidligere 'klar til brug' end venstre hjernehalvdel. Det er ikke en uvæsentlig viden, idet vores højre hjernehalvdel fungerer analogt, det vil sige tænker i helheder, helmeninger, møstergenkendelse og rumlige dimensioner. Venstre hjernehalvdel derimod tænker digitalt, det vil sige opsplitter i enkeltdele og her har mellem 95 procent og 97 procent af os vores to store sprogområder.

Stimulation spares væk

Ydermere ved vi i dag, at kønshormonet testosteron – lidt firkantet sagt – gør højre hjernehalvdel til drenges bedst fungerende hjernehalvdel. Det gør det både interessant

og nervepirrende at kigge ind i et gennemsnitligt klasselokale, hvor den viden tilsyneladende er skubbet til side for at følge ministeriets krav om fokus på fag-fagligheden. Alt det, som er hjernestimulering for børn, er det samme som der er politisk opbakning til at spare væk! Vi har altid vidst – og nu er der kommet fornyet fokus på det med hjerneforskningens landvindinger – at hvis man tidligt tilrettelagde undervisningen med større fokus på sanglege, rim og remser, rytme, ordbilleder og ordkort, motorik, idræt og så videre, så ville alle børn og især drengene være godt hjulpet. (Selvfølgelig skal musikken for drengenes vedkommende have et element af hip hop og rap og i øvrigt gerne være lidt grænseoverskridende, ellers dør de af kedsomhed.) Drengene har også brug for at kunne udnytte deres rumlige intelligens fra højre hjernehalvdel ved for eksempel at have tingene i hænderne, se dem for sig, billeder, knytte bevægelse og begreber sammen, krop i rum og så videre. Derfor kan man godt blive en anelse bekymret for, om politi-

kerne virkelig får held til at gennemføre det, som der i øjeblikket er opbakning til – skære ned på alt det, som er hjernestimulation for børn og drenge især: musik, formning, billedkunst, idræt, sløjd, 'ud af huset oplevelser', projektarbejde, mulighed for at have tingene i hænderne og så videre.

Drenge kommer til at koste

OECD's undersøgelse af børns færdigheder har medført en tendens til at ville have børnene ind i klasselokalerne til 'hård tavletræning, tabeller, kongerække og god latin', de skal have færdigheder, som skal kunne måles på allerede i 3. klasse.

Men vi er mange, som er bange for, at det bliver drengene, som betaler den højeste pris. Hvis vi synes, at drengene har kostet mange penge indtil nu i specialpædagogikken, så er det småpenge mod, hvad de kommer til at koste, hvis man gennemfører det, som er politisk opbakning til!

Formentlig er det herefter indlysende, at jeg og andre hjerneforskere er fortalere for, at man ikke begår den dumhed at tro, at fordi en undersøgelse konstaterer 'mangler' i danske børns færdigheder for eksempel i natur/teknik, så er løsningen ikke nødvendigvis, at de skal have flere timer i natur/teknik.

Det går imod alle principper om læring. Både i genoptræningen og i specialpædagogikken ved vi, at hvis en dreng er dårlig til læsning, så træner vi *ikke* læsning med ham.

Det er det 'neurale netværk', som ikke virker.

Det, vi gør, er, at vi træner højre hjernehalvdelsfunktioner som musik og sanglege, rim og remser, fin- og fingermotorik,

kropslighed, og så videre. Og så træner vi læsning, men i den rækkefølge.

Motorik skal styrkes

Den nyeste hjerneforskning fortæller os også, at netop stimulation af højre hånds fin- og fingermotorik er det neurale netværk på hjernebarken, hvor der er størst håb om overførselseffekt til sprogområdet. Med andre ord er træning af højre hånds fin- og fingermotorik en understøttelse af tidlig sproglig opmærksomhed, hvilket igen betyder, at hvis vi vil fremme børns færdigheder i for eksempel læsning, så handler det ikke om at spare de rumlige, musiske og motoriske fag væk, men om at fremme dem! Der er heller ingen tvivl om, at motorisk træning og sprog hænger sammen på anden vis. Hvis

et barn mister førligheden i en arm eller et ben som følge af en mindre hjerneskade, og vi i genoptræningen er langsomme til at få gang i motorikken igen, så er der stor risiko for, at barnet også mister de bevægelsesverber, der knytter sig til armen/benet. Hvis vi så får genetableret motorikken vender bevægelsesverberne tilbage.

Det kan vel næppe siges tydeligere: Sløjd, musik, billedkunst, idræt, håndarbejde er vigtige fag for børns kognitive og intellektuelle udvikling.

Hvis vi virkelig vil have held til at flytte lidt på børns – piger og drenge – udvikling af kompetencer i løbet af et skoleforløb, må der være mere fokus på at især drenge, men også mange piger, har glæde af en analog-digital strategi for læring og læsning.

Gymnastik stimulerer naturligvis deltagerens fysik, men i høj grad også hjernen - ligesom musik og håndarbejde også gør det.

Foto: Gitte Lauritsen © – www.foto-arkiv.dk

Ikke kun børn

Vi kan hele livet udvikle hjernen. Vi får ikke flere nerveceller i hjernen, men hver gang vi stimulerer hjernen med aktivitet udvikles der flere forbindelsestråde mellem nervecellerne. Det vil sige, at vi skaber et tættere neuralt netværk i hjernen ved for eksempel motorisk aktivitet. Så det er overordentligt vigtigt hele livet at holde hjernen i gang – også ved husflidsaktiviteter. Det skaber 'reservekapacitet' til vores gamle dage.

Gang i Danmark

AF MARTIN HANSEN *Informationskonsulent*

”Den billigste måde at fjerne sygehusenes ventelister på er at sørge for, at folk ikke bliver syge.” Sådan præsenterede indenrigs- og sundhedsminister, Lars Lykke Rasmussen, kampagnen ’Gang i Danmark’.

Det er farligt at ryge. Det er farligt at være overvægtig. Det er farligt at drikke alkohol. Det ved de fleste mennesker godt. Men at mangel på motion er lige så farligt – i nogle tilfælde langt farligere – kommer bag på mange. Faktisk viser nyere forskning, at mindre overvægt er helt i orden – blot man bevæger sig tilstrækkeligt. Derfor har Sundheds- og Indenrigsministeriet i samarbejde med TrykFonden iværksat og finansieret en kampagne, der skal få gang i danskerne i 2007. Udgangspunktet er kommunerne, der pr. 1. januar 2007 overtager ansvaret for befolkningens sundhed. De nye kommuner opfordres til at lave sundhedsfremmende aktiviteter, og de kan søge op til 40.000,- til projekter i en særlig ’Gang i Danmark’-pulje.

Inspirerende konference
På en stor konference i Århus

den 28. september blev kampagnen skudt i gang. Målet med konferencen var, udover at forklare hvad den går ud på, at give inspiration til forskellige aktiviteter.

Konferencen havde en række oplæg fra forskellige eksperter på sundhedsområdet. Både forskningen, kommunerne, idrætshallerne, foreningerne og diverse fonde var repræsenteret på talerstolen. Og opfordringen lød ikke kun til kommunerne. Det frivillige Danmark, og ikke mindst folkeoplysningen, blev opfordret til at hjælpe til.

Vi er bønder

Hans Bonde, der er professor ved Københavns Universitets Institut for Idræt, forklarede, hvorfor den manglende motion er blevet et problem:

”Mentalt er vi stadig bønder,” meddelte han, ”Det højeste mål for de gamle bønder var, at man intet behøvede at bestille. Jeppe

på Bjerget oplevede lykken, da han troede han var blevet rig, og han valgte den højeste luksus – at blive i sengen.” Hans Bonde sammenlignede nutidens menneske med Jeppe. Problemet med nutidens menneske er, at det ikke har nået at blive fysisk tilpasset det liv, som det rent faktisk lever. Tusinder af års udvikling tilpassede menneskets krop til at arbejde hårdt for føden. Derfor er kroppen blevet afhængig af arbejdet, der stimulerer en masse processor – både fysisk og mentalt. Men de seneste hundrede år har rammerne for vores liv udviklet i et rivende tempo. Vi behøver ikke længere at arbejde så hårdt fysisk – men vores kroppe har stadig behovet for at blive brugt. Derfor ser vi alle de forskellige livsstilssygdomme dukke op.

”I gamle dage brugte bønderne deres kroppe så meget, at de blev nedslidte, krumbøjede og fik en pukkel på ryggen. I dag

er puklen flyttet om på maven,” konstaterede Hans Bonde med et glimt i øjet.

KRAM

Et af de begreber, der arbejdes med inden for folkesundheden, er KRAM. Det er en forkortelse af Kost, Rygning, Alkohol og Motion, som alle er vigtige faktorer i forhold til vores sundhed. Professor Bente Klarlund Pedersen, formand for Det Nationale Råd for Folkesundhed, pegede på en femte faktor, som hun mener skal med – nemlig stress. Men de skadelige virkninger af stress reduceres også ved motion. ”Vi oplever større glæde og mindre angst, hvis vi er i god form, og undersøgelser viser også, at man faktisk er bedre til at løse konflikter, hvis man er i god træning,” sagde Bente Klarlund Pedersen, og tilføjede:

”Det handler altså ikke blot om kondition, men også om livskvalitet, og man overkommer ganske enkelt mere, hvis man lever sundere.”

Gang i folkeoplysningen

Der er masser af muligheder for, at folkeoplysningen kan deltage i kampagnen. Adskillige aftenskoler har allerede en masse bevægelse på programmet. Men kampagnen er en glimrende mulighed for at bringe sig mere på banen. Aktiviteterne behøver overhovedet ikke at være voldsomme kraftudfoldelser. Vandreture er for eksempel en glimrende aktivitet – og de kan jo sagtens have flere formål end blot vandringer i sig selv. For eksempel fortæller Michael Voss fra DFS andet steds i dette blad om Oplys Demokratiet - kampagnen, hvor et af forslagene til

aktivitet er såkaldte Walk-and-talks. Altså en slags stille og rolige orienteringsløb, hvor målet ikke er at komme først, men i stedet få nogle gode samtaler og diskussioner mellem posterne. Det vil sige en fin blanding mellem bevægelse og samtale. NETOP udbyder allerede kurser i trivsel og folkesundhed i samarbejde med Dansk Oplysningsforbund (DOF). Her er der tale om instruktørkurser, der sætter deltagerne i stand til at gennemføre forskellige forløb med sundhed som tema. Mulighederne er mange, og måske har kommunerne endda puljer, der giver tilskud til sundhedsaktiviteter. Desuden er samarbejde med andre organisationer helt oplagt. Så kom op af stolen og vær med til at sætte ’Gang i Danmark’.

Inspirationskonferencen i Århus havde et væld af stande med forskellige bevægelsestilbud. (Foto: Martin Hansen)

Rejsende i demokrati

AF MICHAEL VOSS *Informationskonsulent i Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS)*

Et rejsehold er på vej rundt i landet for at inspirere folkeoplysere til demokrati-arrangementer.

I disse måneder rejser en håndfuld erfarne folkeoplysere rundt i landet. Her holder de møder med lokale folkeoplysende skoler og foreninger og diskuterer med dem, hvordan de lige netop i deres by ud fra deres dagligdag kan iværksætte møder, studiekredse, koncerter, fester, spil, lege og så videre, der oplyser demokratiet. Det er den aktuelle fase i Oplys Demokratiet, som er en langstrakt indsats, iværksat af DFS og folkeoplysningens organisationer. Her sætter vi fokus på de demokratiske værdier i Danmark: Hvordan definerer vi dem, og hvordan håndterer vi forskelligheden? Metoderne er oplysning, kulturmøde og dialog. (Se også artiklen i NETOPnyt, juni 2006).

Idekatalog

Med sig har dette demokratiets rejsehold et idékatalog, som udspringer af et 24-timers idémøde for folkeoplysere, som blev afholdt i foråret på Dalum Landbrugsskole – i øvrigt stedet, hvor Christen Kold oprettede den første danske højskole.

Blandt de 19 ideer er:

- Historiefortælling
- Debatteater om os selv
- Unge føl på tillidsposterne
- Provokerende rollespil
- Stamtræer til alle
- Afstemningsmøder

Som alt andet omkring Oplys Demokratiet kan man finde idekataloget på Oplys Demokratiets hjemmeside, www.dfs.dk. Her er også en oversigt over samtlige ideer fra Dalum-mødet.

Undervejs vil rejseholdet kunne supplere idekataloget det medbragte materiale med fem faktaark om demokrati, en debatpjeces og en ”køgebog for det gode møde”.

Demokratiets Dag

Forhåbentligt vil rejsehold og idekatalog inspirere til et væld af forskellige typer demokrati-arrangementer, hvor man i hver by får indrettet sig lige netop, så det passer til de lokale forhold.

Men samtidig arbejder styregruppen bag Oplys Demokratiet også på at skabe et fælles landsdækkende arrangement, som kan blive et foreløbigt højdepunkt.

Det skal finde sted næste år på grundlovsdag, 5. juni 2007 skal vi ikke bare fejre grundloven.

Den skal være Demokratiets Dag.

Med arrangementer i flest mulige byer rundt om i Danmark vil vi forsøge at revitalisere grundlovsdag. Vi vil udvikle den traditionelle, men noget passive grundlovsdagsform eller i hvert fald supplere den med et mere aktivt og involverende tilbud.

Vi ønsker at give folket ordet, at give folk mulighed for selv at tale om centrale demokratiske problemstillinger og begreber. Og vi er meget bevidste om, at det er nødvendigt at eksperimentere med debat- og mødeformerne i et moderne demokrati. Grundideen i Demokratiets Dag er en walk-and-talk. Som et orienteringsløb i lidt mere afslappet tempo skal borgerne gå fra post til post i små grupper på fem-seks mennesker. Ved hver post får de et spørgsmål eller et udsagn, som de skal diskutere, mens de går videre til næste post. Før og efter selve walk-and-talk'en kan de lokale arrangører uddele mad og drikke, arrangere småkoncerter, lade foreningerne opstille boder, organisere konkurrencer og for den sags skyld også lade politikere og kulturpersonligheder holde taler efter velkendt grundlovsdagsmodel.

Fakta-ark

Som led i Oplys Demokratiet udgiver DFS i efteråret fem fakta-ark med kort faktuel viden om vigtige sider af demokratiet. De er skrevet af fem eksperter:

- Demokratiets historie – af Ove Korsgaard, Danmarks Pædagogiske Universitet
- Demokrati og retten til oplysning – af Lisbeth Arne Pedersen, Institut for Menneskerettigheder
- Demokrati og magt – Af Lise Tøgeby, Århus Universitet og tidligere leder af Magtudredningen
- Demokratiets principper – Af Lars Torpe, Aalborg Universitet
- Demokratiets borger – Af Mogens Herman Hansen, Københavns Universitet

Debathæfte

Vi vil også sætte skub i debatten. Derfor udgiver vi et debathæfte med titlen 'Dagens Danmark – en demokratisk udfordring', hvor meningsdannere af vidt forskellig observans kommer med deres personlige udspil med blandt andet dette indhold:

- Birthe Rønn Hornbech skriver om ytringsfrihed.
- Søren Fauli skriver om konflikt og løsninger.
- Troels Mylenberg skriver om medier.
- Martin Ågerup skriver om individuel frihed.
- Rushy Rashid Højbjerg skriver om kulturforskelle.

Kogebog for det gode møde

Som hjælp for folkeoplysere og andre, der går i gang med at skabe debat om demokrati, udgiver DFS en lille 'kogebog'. Bogen vil både indeholde gennemgang af de klassiske mødeformer og nye og mere utraditionelle metoder.

Hensigten er blandt andet at udvikle og forandre mødeformerne, så både arrangører og deltagere kan fastholde engagementet og få ekstra energi til at arbejde med det, der ligger dem på sinde – kort sagt: at oplyse demokratiet.

NETOP er med

Agnete Andersson fra NETOP Jægerspris og NETOPs styrelse er en del af Oplys Demokratiets rejsehold.

Fra nordvest til øst

AF EVA NIELSEN *Dansk Huslid, Lemvig*

Eva Nielsen har leveret adskillige undervisere til en stor nordvestjysk kunstudstilling, der skal rejse fra et fyrtårn i vest til et rundt tårn i øst.

Den 10. oktober åbnes dørene i Bovbjerg Fyr til 'Tårn til Tårn – Det vestjyske Hus'. Det er en anderledes kunstudstil-

ling, en totalinstallation og en mulighed for at gå på opdagelse i Nordvestjylland på en måde, der aldrig før er set.

Med værker af 100 kunstnere er det den største samlede eksponering af nordvestjysk kunst nogensinde. Udstillingen vises

først i Bovbjerg Fyr og derefter i Rundetaarn i København. På den måde vil kunsten lyse – fra tårn til tårn – tværs over landet.

Kunst med rækkevidde

De 100 kunstnere giver hvert deres – meget forskellige – bud på det særligt nordvestjyske, men det er langt fra en lokalromantisk udstilling. Tværtimod har den nordvestjyske kunst en rækkevidde, der ikke bare når Rundetaarn, men lyser langt ud over landets grænser. På udstillingen mødes værkerne med konkrete fortællinger fra Nordvestjylland, som inddrages i opbygningen af udstillingsrummene. Gennem dette møde søger udstillingen at give et billede

af selve den vestjyske sjæl og identitet:

Indblik i Vestjylland

”Jeg vil forsøge at sætte et møde op i det offentlige rum og så se, hvad der opstår. Tilskuerne vil komme til at møde en anderledes kunstudstilling. De vil kunne gå på opdagelse og stifte bekendtskab med en mangfoldighed af værker og fortællinger herfra. De vil få et indblik og forhåbentlig finde interesse i Vestjylland og det liv, der leves her,” udtaler kunstnerisk leder Lisbeth Hermansen.

Baggrunden

”Tårn til Tårn” er et LEADER+ initiativ og koordineres fra Den Regionale Udviklingsenhed

i Ringkjøbing Amt. Lisbeth Hermansen er kunstnerisk leder og står bag udstillingskonceptet. LEADER+ er et EU støttet projekt til fremme af udviklingen i landområder. De deltagende kunstnere stiller deres værker til rådighed for projektet. Udstillingen er støttet af LEADER+, Ringkjøbing Amt, Lemvig og Thyborøn-Harboøre Kommuner.

Kom og se

Udstillingen kunne ses i Bovbjerg Fyr i Ferring i oktober. Til foråret kan udstillingen ses i Rundetaarn i København fra den 10. februar til 18. marts. Du kan finde mere om udstillingen på www.taarntiltaarn.dk

Udstillingen har mange forskellige udtryk, der alle tager udgangspunkt i den vestjyske sjæl og identitet.

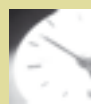
(Foto: Eva Nielsen)

Færre folkeoplysningsudvalg

Desværre ser det ud til, at vores frygt mange steder bliver til virkelighed. Flere af de nye kommuner nedlægger ifølge en ny undersøgelse deres folkeoplysningsudvalg. Dermed mister folkeoplysningen i de pågældende kommuner en ellers oplagt mulighed for indflydelse. Dansk Ungdoms Fællesråd har sat en rundspørge i gang og blandt de 68 svarende kommuner, meddeler hele 11, at de nedlægger folkeoplysningsudvalget.

DOFO til Røde Kors

Dansk Røde Kors har valgt at købe NETOPs administrationsprogram DOFO til sine lokalforeninger. Dansk Røde Kors har tilrettet DOFO til en mere forenklet version, der bedre lever op til de mere begrænsede krav, de lokale Røde Kors foreninger har. Fordelen for NETOP er, at vi dermed også får grundlaget for en version af DOFO, der er oplagt til de mindste foreninger. Foreninger, der ellers tidligere har fravalgt DOFO grundet programmets meget omfattende funktioner. Så hvis du er med i en lille forening, er der god grund til at holde øje med, hvornår den forenkledede version af DOFO bliver udbudt. NETOPnyt bringer selvfølgelig flere informationer, når dette sker.

KALENDER

NOVEMBER

- 13. Deadline NETOPnyt nr. 8
- 13. Møde i forretningsudvalget
- 15. Møde i internationalt udvalg (Århus)

DECEMBER

- 2. Styrelsesmøde (København)
- 4. Møde i redaktionsudvalget (København)
- 11. NETOPnyt nr. 8 udkommer

APRIL 2007

- 28.-29. Landsmøde i Svendborg

Se på www.netoplysning.dk eller kontakt Marlene B. Nielsen på telefon 33 93 00 96 for yderligere oplysninger om de nævnte aktiviteter.

INFOMAIL

NETOP har en nyhedsservice kaldet Infomail for alle interesserede netop'ere. Med jævne mellemrum udsendes nyhedsmails med nyt om en masse forskellige emner, der har med folkeoplysning og aftenskole at gøre. Det kan være invitationer til kurser og konferencer, information om nye støttemuligheder, nyt fra lovområdet og meget andet. Du kan nemt tilmelde dig til Infomail på www.netoplysning.dk under Nyheder. Her kan du også afmelde dig igen – og herefter skrive en ny adresse ind. NETOP anbefaler, at mindst én i hver forening modtager Infomail – og gerne flere. Hvis I ikke har mulighed for at modtage e-mail, kan I få Infomail tilsendt med traditionel post. Det tager så længere tid, før I modtager informationerne. Kontakt Lise Svenson på 33 93 00 96, hvis I foretrækker at modtage Infomail med posten.